

Forum of Museology

Sdílení v interpretaci

Princip sdílení je v muzejní praxi běžný po celou dobu její existence. S výjimkou menšiny případů kdy sběratel vytvářením sbírky naplňuje svoji emocionální potřebu, je podstatou sbírky její sdílení s okolím.

Sdílení může v recipientovi vyvolávat mnoho dojmů. Od ohromení a okouzlení, co byl účel prvotních mocenských sbírek. Přes demonstraci pozice, vkusu, statutu vystavovatele/sběratele. Po sdílení hodnot, myšlenek, vědění s nejširší veřejností (což je případ muzeí na počátku 19. století).

Sdílet sbírku je dovršením jejího účelu. Ne nadarmo je neodmyslitelnou součástí muzejní práce i prezentace a to i v odborné muzeologické literatuře, je tato úloha muzejníka kladena na roveň předchozím dvěma skupinám činností – selekci a teauraci.

Toto prezentování – sdílení sbírky – je zároveň neodmyslitelnou součástí lidské přirozenosti. Člověk je tvor společenský, žije ve skupinách a potřebuje svoje zážitky, emoce, zkušenosti sdílet s ostatními členy skupiny. Muzea tuto možnost sdílení umožňují hned v několika rovinách.

Primární rovinou je přenos zkušenosti starších/jiných členů společenství na mladší členy sociální skupiny, nebo ke členům úplně jiných sociálních skupin. Tímto se předává zkušenost, již tito recipienti nemohou nabýt jinak, než pouze přeneseně prostřednictvím vyprávění, prezentací pomocných materiálů apod. Toto předávání by však jinak bylo omezeno pouze na dobu života přímých účastníků zkušenosti. Muzeum díky svým sbírkám jejich prožitek zachovává a může předávat i po mnoha a mnoha generacích.

Další rovinou sdílení je konfrontace názorů na jednotlivá, často kontroverzní témata. Členové sociální skupiny, ať prostřednictvím muzea (akle i jiných kulturních institucí) možnost získávat jiné úhly pohledu, vytvářet si tak fundovaný vlastní názor, být konfrontováni s názory jinými ne jsou běžné v jejich sociální bublině a tak mohou testovat vlastní kritické myšlení.

Tuto úlohu v muzeu pokládám za klíčovou. Prostřednictvím sdíleného prožitku, který ovšem každý návštěvník vnímá trochu jinak, neboť přichází z jiného prostředí, má jinou vlastní zkušenost, má jiné znalosti a vědomosti, a díky konfrontaci s dalšími názory (kurátora, přednášejících, dalších návštěvníků) dochází k rozvoji jeho obzoru, vývoji kritického uvažování a získání dalších informací, které vedou k informovanější, kultivovanější, vzdělanější společnosti. A to je úloha muzea – takovouto společnost pomáhat vytvářet.